

108 var 22½ árs að hún flutti úr hreppnum með manni sínum og bjó utanhrepps 8 22. nóv. ár. Því næst dvaldi hún í samfleytt 26 ár í Hafnahreppi og fluttist svo þaðan til dóttur sinnar, Steinunnar, í Njarðvíkurhreppi. Í kirkjubókum Útskálaprestakalls er Guðný, þá hún var fermd, talin fædd 12. okt. 1837 og samkvæmt kirkjubókum þessum hefir Guðný vikið úr Útskálaprestakalli 1895, þá talin 58 ára að aldri, og hefir hún því dvalið utan Hafnahrepps síðastliðin 13 til 14 ár samfleytt. Með skírskotun til oftgreindrar skýrslu þurfalings þessa hafið þjer haldið því fram, að hún hafi þegið styrk með dóttur sinni af Hafnahreppi, sem sje óendurgoldinn, en engin skýrsla fyrirleggur um það, hvenær styrkur þessi hafi verið veittur, og í brjefi oddvitans í Hafnahreppi, 26. f. m., er yfir því lýst, að hún eigi hafi þegið neinn styrk þaðan á tímabilinu 1895—1905, eða þar til fátækralögin frá 10. nóv. 1905 öðluðust gildi, og á því virðist aðallega velta í máli þessu, hvort ákvæði í 33. gr. fátækralaganna, um sveitfesti eftir 65 ára aldur, nái til hjer umrædds þurfalings, þannig að hún haldi þeirri sveit, er hún hafði, er hún var 65 ára gömul, sem var Hafnahreppur, eða þeirri sveit, er hún samkvæmt eldri lögum um sveitfesti hefir unnið sjer, þá fátækralögin öðluðust gildi, er samkv. framangreindu virðist vera Njarðvíkur- nú Keflavíkurhreppur, og þar sem eigi verður álitíð, að fátækralögin frá 10. nóv. 1905 hafi þá verkun aftur á við, að áður unnin sveitfesti verði þýðingarlaus, heldur beri að skilja þau þannig í hjer umræddu tilfelli, að þar sem maður er sveitlægur þegar nýnefnd lög öðlast gildi og er orðinn 65 ára, þá haldi hann þeirri sveit áfram, er hjermeð úrskurðað, að oftnefnd Guðný Vilhjálmsdóttir skuli álitast sveitlæg í Njarðvíkurhreppi hinum forna eða í núverandi Keflavíkurhreppi.

Þetta gefst yður hjermeð þjónustusamlega til vitundar yður til leiðbeiningar og birtingar fyrir hreppsnefndinni.

109
30. des.

Auglýsing

um

tugamæli og tugavog.

Samkvæmt 3. gr. í lögum nr. 33, 16. nóv. 1907, er hjer með fyrir skipað á þessa leið:

1. gr.

Í mæli og vog skal hafa frumeiningar þær og skiftinefni, er hjer segir:

Lengdarmál.

Frumeining lengdarmáls er stíka (metri), skammstaf. st (m).

1 læfð (desímetri) er $\frac{1}{10}$ stíku skmst. lfð (dm).

1 skor (sentímetri) er $\frac{1}{100}$ stíku — skr (cm).

1 rönd (milímetri) er $\frac{1}{1000}$ stiku	skmst. rd (mm).
1 spölur (dekametri) er 10 stikur	— spl (dam).
1 skeið (hektómetri) er 100 stikur	— skð (hm).
1 röst (kilómetri) er 1000 stikur	— rst (km).
10 rastir er frönsk míla (metramíla)	— m (fr.) (mrm).

109
30. des.

Flatarmál.

Frumeining flatarmáls er ferstíka (fermetri); skmst. fst. (m^2).

1 reitur (ari) er 100 ferstíkur	skmst. rt (a).
1 teigur (hektari) er 100 reitir	— tg (ha).
1 flatarröst (ferkilómetri) er 100 teigar	— fir (km^2).

Rúmmál.

Frumeining rúmmáls er rúrstíka (teningsmetri), skmst. rmst (m^3).

1 rúmlæfð (teningsdesímetri) er $\frac{1}{1000}$ rúrstíku	— rlfð (dm^3).
---	--------------------

Lagarmál.

Frumeining lagarmáls er rúmlæfð (teningsdesímetri) og nefnist mælir (lítri), skmst. ml (l).

1 bikar (desílítri) er $\frac{1}{10}$ mælis	skmst. bk (dl).
1 spónn (sentílítri) er $\frac{1}{100}$ mælis	— sp (cl).
1 seytil (milílítri) er $\frac{1}{1000}$ mælis	— stl (ml).
1 skjóla (dekalítri) er 10 mælar	— sk (dal).
1 ker (hektólítri) er 100 mælar	— k (hl).
1 áma (kilólítri) er 1000 mælar	— á (kl).

Pungamál.

Frumeining þungamáls er þungi 1 mælis af eimdu vatni í loftleysu við 4° C hita og nefnist vogg (kilógramm), skmst. vgg (kg).

1 vog (kilógramm) er 1000 met (grömm), skmst. mt (g).	
1 smámet (desígramm) er $\frac{1}{10}$ úr meti	— smt (dg).
1 þveiti (sentígramm) er $\frac{1}{100}$ úr meti	— þv (cg).
1 ögn (milígramm) er $\frac{1}{1000}$ úr meti	— ö (mg).
1 örtog (dekagramm) er 10 met ($\frac{1}{100}$ úr vog)	— ört (dag).
1 hnot (hektógramm) er 100 met ($\frac{1}{10}$ úr vog)	— hn (hg).
1 lest (tonn) er 1000 vogir	— lst (t).

2. gr.

Hlutfall milli núgildandi mælis og vogar og tugamælis og tugavogar má telja svo sem nú skal greina, bæði í opinberum erindum og einstakra manna skiftum, nema öðru vísi um semji:

1 míla á landi	7.5 rastar.
1 sjómíla	1.9 rastar.
(1 vika sjávar 7.4 rst).	

109
30. des.

1 faðmur	1.9 stiku.
1 alin	0.63 stiku.
1 fet	0.31 stiku.
1 þumlungur	2.6 skorar.
1 lína	2.2 randar.

1 fermila	56.7 flatarrastar.
1 vallardagsláttá	0.32 teigs.
1 engjadagsláttá	0.57 teigs.

1 ferfaðmur	3.55 ferstiku.
1 feralin	0.4 ferstiku.
1 ferfet	0.1 ferstiku.
1 ferþumlungur	6.8 flatarskorar.

1 teningsfet	0.03 rúrstiku.
1 brennifaðmur	2.2 rúrstiku.
1 pottur	0.97 mælis.

1 almenn tunna (lýsistunna, 120 pt.)	1.16 kers.
1 öltunna (136 pt.)	1.3 kers.
1 korntunna (144 pt.)	1.4 kers.
1 kornskeppa	17.4 mælis.
1 anker (39 pt.)	37.7 mælis.
1 skippund	160 vogir.
1 pund	0.5 vogar.
1 tunna smjörs (224 pd.)	112 vogir.

Milli heillar tölu og tugabrots skal hafa punkt að aðgreiningarmerki; ella hvergi aðgreiningarmerki í tölum.

Skammstafanir standi þjett aftan við töluna, sem þær eiga við, t. d. 12st, 100rst, 15vg, 201mt.

Stjórnarráð Íslands, 30. desbr. 1909.

Björn Jónsson.

Jón Hermannsson.